

На основу члана 21. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске" број 66/02, 29/03 и 86/03) и члана 18. став 1. Статута Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 41/04), Регулаторна комисија за електричну енергију Републике Српске на сједници одржаној дана 12. 05. 2004 године д о н и ј е л а ј е

ЕТИЧКИ КОДЕКС ЗА ЧЛАНОВЕ И ЗАПОСЛЕНЕ У РЕГУЛАТОРНОЈ КОМИСИЈИ ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Овим кодексом прописује се начин понашања и заузимања ставова предсједника и чланова (у даљем тексту: чланови) и запослених у Регулаторној комисији за електричну енергију Републике Српске (у даљем тексту: Регулатор) приликом обављања њихових послова. Чланови и запослени Регулатора понашаће се током радног односа у Регулатору у складу са Законом о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске" бр 66/02, 29/03 и 86/03) (у даљем тексту: Закон), осталим законима и подзаконским актима, правилима и прописима Регулатора и одредбама овог кодекса.

Приоритетни циљ чланова и запослених Регулатора је очување интегритета, угледа и непристрасности Регулатора. У остварењу наведеног циља велику важност има примјена високих стандарда етике, љубазности и културе, те директна повезаност марљивости са извршавањем послова и задатака у Регулатору, као и правилно просуђивање по питањима одговорности у Регулатору.

Правила за чланове и запослене Регулатора

1. Члановима и запосленим Регулатора је забрањено:
 - 1.2. ангажовање у институцијама или органима законодавне, извршне или судске власти;

- 1.3. чланство у било којој политичкој странци или активна укљученост у политичке активности, односно вођење кампање (за или против) политичког кандидата или политичке странке;
- 1.4. заснивање радног односа у Регулатору од стране брачног друга, члана уже породице или члана заједничког домаћинства, а из разлога избјегавања евентуалног сукоба интереса;
- 1.5. прихватање или тражење поклона из забрањених извора, односно поклона који су учињени од трећих лица због службеног положаја члана Регулатора или посла који обавља запослени. Под поклоном се подразумјева све што има новчану вриједност, а укључује: готовину, забаву, гостопримство, услуге, организовање превоза (авионска карта и сл.), путовања у земљи или иностранству, смјештај, оброке, куповина карата, плаћање аконтације или накнада за трошкове након што су настали.

Забрањени извор укључује сва лица која регулише Регулатор као и било које физичко или правно лице које:

- 1.5.1. очекује службени став Регулатора (нпр. подносиоци захтјева, лица под истрагом и сл.);
- 1.5.2. обавља посао или тражи да обавља посао са Регулатором (нпр. поједина друштва);
- 1.5.3. обавља послове које регулише Регулатор или послове за које лиценце даје Регулатор (нпр. поједина друштва или њихови представници);
- 1.5.4. има интерес који може бити под значајним утицајем, обављањем или необављањем појединих дужности члана Регулатора или запосленог.

У циљу имплементације правила из тач. 1.5. овог кодекса, дају се слиједећи примјери за изузетке забране примања поклона од трећих лица (који укључују, али се не ограничавају само на наведено), тако да се одобрава прихватање поклона, у случајевима да је:

- 1.5.5. вриједност поклона 20 КМ или мање;
- 1.5.6. поклон заснован на чисто породичном или личном односу.

Поклони који се могу прихватити без било каквих ограничења су:

- 1.5.7. освјежења (кафа, безалкохолна пића);
 - 1.5.8. честитке, амблеми и други предмети мале фундаменталне вриједности (оловке, календари).
- 1.6. Уколико је члан или запослени Регулатора добио поклон који по одредбама овог кодекса не може прихватити, обавезан је поклон вратити, односно платити поштом његову тржишну вриједност ако га је задржао.

- 1.7. Члан или запослени Регулатора не може дати поклон надређеном нити може прихватити поклон од другог члана или запосленог у Регулатору који су у подређеним позицијама, осим у слиједећим случајевима:
 - 1.7.1. поклоне који нису у готовини и не вриједе више од 20 КМ;
 - 1.7.2. храна и освјежење коју запослени међусобно размјењују;
 - 1.7.3. догађаји велике важности попут: склапања брака, рођење дјетета, болести; или
 - 1.7.4. догађаји када се прекида однос надређени - подређени као што је одлазак у пензију, давање отказа или распоређивање на послове изван Регулатора.
 - 1.8. користити имовину Регулатора, осим уколико су овлаштени за то. Имовина укључује канцеларијски материјал, телефоне, компјутере или било коју другу имовину која је купљена средствима Регулатора.
2. Послови које члан Регулатора обавља заузимају приоритет у свим његовим активностима. Наведено подразумева, али се и не ограничава само на:
 - 2.1. Забрану обављања неке друге дужности при државним институцијама, обављање другог плаћеног посла, као и забрану чланства или својства представника неке институције или другог тијела у електроенергетском сектору. У циљу имплементације правила из тач. 2.1. овог кодекса, дају се слиједећи примјери (који укључују али се не ограничавају само на наведено), тако да је дозвољено:
 - 2.1.1. писати, предавати, подучавати и држати говоре без накнаде о питањима која нису везана за електроенергетски сектор, а која се односе на умјетност, спорт, образовање и остале социјалне и рекреативне активности;
 - 2.1.2. бавити се хуманитарним активностима које не утичу на непристрасност приликом обављања послова;
 - 2.1.3. бити члан породице која посједује властити бизнис у области која није везана за електроенергетски сектор.
 - 2.2. Забрану директног или индиректног интереса у друштвима у електроенергетском сектору (нпр: власништво над дионицама, удјелима, обвезницама или дијеловима тих друштава);
 - 2.3. Забрану сваког пословног и финансијског аранжмана који може имати утицај на непристрасност при обављању послова, утицати на правилно обављање његових или њених дужности, односно на кориштење позиције у вези са радом, укључити га или њу у честе аранжмане са физичким или правним лицима која се вјероватно могу појавити у поступку пред Регулатором. Члан Регулатора треба се изузети из поступка у коме се његова или њена непристрасност може лако довести у питање.

У циљу имплементације правила из тач. 2.3. овог кодекса дају се слиједећи примјери (који укључују, али се не ограничавају само на наведено), тако да је потребно искључити:

- 2.3.1 личне предрасуде или наклоности (склоност ка фаворизирању) по питању одређеног физичког или правног лица;
 - 2.3.2 да члан Регулатора има свој финансијски интерес по питању неког предмета који се налази у поступку код Регулатора, односно неки други интерес који може имати утицаја на исход одлучивања у Регулатору. Искључење ових интереса односи се и на брачног друга, дјецу, те чланове заједничког домаћинства;
 - 2.3.3 уложене инвестиције у неко друштво које није у вези са електроенергетским сектором, а у случају да се оно укључи у било какав пословни однос са Регулатором или има везе са поступком пред Регулатором;
 - 2.3.4 директну или индиректну комуникацију са било којим лицем о чињеницама, прописима или процедури која је везана за поступак који се тренутно води пред Регулатором, изван јавне или интерне сједнице или састанка Регулатора, изузев разговора са осталим члановима или запосленим Регулатора. Уколико се ова забрањена комуникација деси, члан Регулатора ће благовремено објаснити природу и садржај разговора на слиједећем састанку Регулатора, како би се осигурало да сва присутна правна и физичка лица имају обавјештење о догађају, те прилику да коментаришу на ову тему.
- 2.4. Активности изван Регулатора, које би могле значити сукоб интереса. У наведеном смислу потребно је избјегавати честе односе са физичким и/или правним лицима за која се може поуздано претпоставити да ће у будућности имати захтјеве према Регулатору, који произилазе из одредаба Закона.
- 3 Чланови и запослени Регулатора обавезни су да сваком физичком или правном лицу, правно заинтересованом за поступак пред Регулатором, или његовом пуномоћнику, пруже потребну помоћ, односно омогуће да буде саслушан у складу са Законом. Наведено подразумева:
- 3.1. обављање дужности на непристрасан, професионалан и предан начин;
 - 3.2. проналажење одговарајућег и правно исправног рјешења за питања из надлежности Регулатора;
 - 3.3. избјегавање, односно спречавање појава неправилности у обављању својих послова, односно послова из регистроване дјелатности Регулатора;
 - 3.4. заузимање једнаких ставова према свим кандидатима за дозволе као и према власницима дозвола;
 - 3.5. обавезу да одговоре на захтјеве заинтересованих лица или их упуте ка одговарајућим физичким или правним лицима или овлаштеној институцији;
 - 3.6. формирање непристрасног мишљења и онемогућавање утицаја на њихово одлучивање од стране чланова породице или неких других физичких или правних лица на доношење одлука;
 - 3.7. јасност и разумљивост у комуникацији;

- 3.8. стрпљиво и пристојно понашање према физичким или правним лицима која сарађују са Регулатором;
- 3.9. љубазност и спремност да помогну како вањским сарадницима, тако и запосленим нижег ранга;
- 3.10. избјегавање злоупотребе позиције у Регулатору у корист личног интереса, као и забрану преношења на трећа лица импресије да имају посебну позицију;
- 3.11. обавезу да чланови Регулатора или запослени у Регулатору који су задужени за вођење јавних расправа морају одржавати ред и добро понашање на расправама Регулатора;
- 3.12. чланови Регулатора ће примјењивати високе стандарде руковођења и помагати при обављању дужности осталих чланова и запослених у Регулатору.

4. Чланови и запослени Регулатора обавезни су да:

- 4.1. константно раде на унапређењу своје компетенције у формирању и имплементацији регулаторних принципа;
- 4.2. одржавају повјерљивост приликом презентовања информација, а које су од националног и/или пословног интереса, као што је то наведено у Закону и општим актима Регулатора;
- 4.3. током представљања Регулатора у Босни и Херцеговини, страним државама и међународним организацијама, заступају ставове Регулатора. У случају изношења својих личних (неслужбених) мишљења дужни су навести да су та мишљења само са њихове личне тачке гледишта;
- 4.4. се ослободе утицаја присталица појединих интереса, недоказаних или претјераних жалби или страха од неоснованог критицизма;
- 4.5. примјењују и понашају се у складу са законима, на начин којим стичу повјерење јавности.

5. Чланови и запослени Регулатора морају поштовати радну дисциплину, тачност и распоред рада који имају и понашати се у складу са одредбама кућног реда. Наведено подразумева:

- 5.1. ажурност у раду;
- 5.2. пажљивост и савјесност у извршавању обавеза;
- 5.3. адекватно уредно поступање са документацијом, те њено уредно архивирање, нарочито са документацијом која има ознаку "повјерљиво";
- 5.4. пристојан и коректан однос са надређенима и подређенима;
- 5.5. тачност при доласку и одласку са посла;
- 5.6. неометање колега који раде на разним објашњењима и расправама;
- 5.7. избјегавање гласног говора, смијања, галаме и довикивања;
- 5.8. редовна присутност у циљу повећања добре радне репутације, односно јављање непосредном руководиоцу у случају изостанка или закашњења;
- 5.9. прикладна одјевеност;

- 5.10. одсутност са посла договара се непосредно са руководиоцем (третира се као неплаћени сати, урачунавање у годишњи одмор, надокнађивање послуже радног времена и сл);
- 5.11. дужа одсутност са посла мора бити одобрена (плаћено или неплаћено одсуство), што подразумјева да се за исту тражи одобрење у писаној форми;
- 5.12. свођење приватних посјета на најмању мјеру.

Чланови и запослени Регулатора обавезни су избјегавати неприхватљиво понашање, које подразумјева:

- 5.13. фалсификовање личних и/или других докумената који припадају Регулатору;
 - 5.14. хазардне игре, ношење ватреног оружја или експлозива и агресивно понашање током радног времена;
 - 5.15. туча, бацање ствари и груба игра или шала, који не могу бити допуштени на радном мјесту;
 - 5.16. пријетња, застрашивање, груб и вулгаран рјечник;
 - 5.17. непослушност, одбијање рада или неизвршавање радних обавеза;
 - 5.18. кориштење материјала, времена и опреме у приватне сврхе;
 - 5.19. оштећење или уништавање имовине Регулатора ненамјерним или намјерним активностима;
 - 5.20. наговарање запослених на неку од наведених радњи;
 - 5.21. кориштење, посједовање, продаја, пренос или куповина алкохола на радном мјесту.
6. У случају постојања оправдане сумње да су члан или запослени Регулатора учинили повреду одредби овог кодекса, сазваће се састанак Регулатора на којем ће се проблем расправити и донијети адекватна одлука.
- 6.1. Повреда овог кодекса може бити основ за покретање поступка за смјену члана Регулатора у складу са Законом или за покретање дисциплинског поступка у складу са одредбама општих аката Регулатора, којим се регулише рад, права, обавезе и одговорности које произилазе из рада или у вези са радом у Регулатору.
7. Овај кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01/4-BC-03-3/04
Датум: 12. мај 2004 године

Предсједник
Миленко Чокорило